

Prologus et introductio

ra precordia possederis vt ingemiscere ac dolere nō possis. iam acriter p̄mescce. qz cor durū male habebit in nouissimis.

¶ Finit prologus

Inter magistrum Raymūdū

Sebūdiū et dominū Dominicū seminūverbiū de natura hominis inq̄rūm homo est. et de his q̄ sunt necessaria homini ad cognoscendū seipsum. deū. et proximū. et om̄e debitū quo deo obligatur et proximo. disputatio incipit feliciter

Magisticū seu introductorium

in materiā subsequētem

¶ Raymūdus

Unde nūc venis mi dominice. et quorsū sub hoc diluculo maturas iter. **Dominicus.** Ducad te p̄pero. te quero. te desidero mi Raymūde suauissime. **Raymūdus.**

Gratissimus mihi hospes aduenisti. neqz em̄ inter mortales quispiā est quem iocundius exceperim. Sed queso te quid ante ortum solis oculus surrexisti. rem certe grandem aliquaz meditaris.

Dominicus. Hesterno sero cum essem in gymnasio tholozano post varias questionēs explicitas audiui illic a narrantibz hys diebus (quibz pro p̄muni utilitate absens fui) mirabilem te om̄ibz coram disputatōem habuisse. qua sanctorē utiliorēve nemo se vnqz asserit audisse. tantēqz fuisse virtutis vt nō illū vllatenus arbitretur hominē neqz spem habere salutis qui ea nō fuerit a vicis ad iusticiam permutatus. **Raymūdus.** Multū mihi homines tribuunt. sed ipsi viderint qua id faciant rōne. ego fructuz ingenij mei domino dedicauī.

Dominicus. Iustissime id facis. Sed obsecro te (hac em̄ causa tam mane in tuū hūc agrum festinus descendī) vt mihi que illic a te disputata sunt scriptis corā exhibeas. **Raymūdus.**

Scripta est fateor disputatio illa. sed hey mi dominice Aureli⁹ sup̄picus amicus noster (tam ferme mensis est) iterū illū vt sibi describeret asportauit. Quid igitur tibi nūc faciam. **Dominicus.** Num quid tu me vacuū patieris abire. nūquid ideo sine doctrina es. aut in dustris omnē perdidisti quia liber ille a te dimissus est.

Raymūdus. Sed quid tibi vis faciam. **Dominicus.** Certe vt videā aperiri mihi lumen ingenij tui et illaz sapientiam qua liberū illum dei munere condidisti. rursū queso mihi clemens aperias. Nihil tibi obfuerit immo proderit multū si rem tam salutiferā etiā septies resumpseris. Prestare etiā debes hoc amico tuo quē tua dignatōe semper ex animo charū habuisti. et in petitōe tā necessaria nō fatigari.

Raymūdus. En pareo libens votis tuis et triū dieū disputationi

In materiã sequentem

me promptũ exhibeo. Dum igitur materias a fundamentis exordior tu diligenter aspicio et sapienter interrogato. **¶** Domine. facta quod hortaris. **¶** Raymūdus. Animus humanus circa inquisitionem veritatis occupatus nunquam ante quiescit donec ad ultimum venerit certitudinis gradum. Virtus autem certitudinis ex firmitate testimoniorum seu testium generatur qui quanto fuerint magis manifesti. lucidi. propinqui. tanto certiore fide credulitateque consistunt. **¶** Uerz quod nulla res est magis nota. propinqua. intrinseca alteri quam ipsa sibi ideo quicquid per propria ipsius rei naturam ostendimus. id solidissimum. id verissimum est. **¶** Et ideo omnino quod de homine monstratur nunc sumus per ipsius hominis naturam. maximam dictis nostris fidem faciet. **¶** Sed quoniam homo longissime exire a semetipso. nec iam habitat in nativa domo. ac per hoc nec sui meminit. nec se cognoscit. nec quod sit nobiliter et ingenua creatura intelligit. ideo omnino necessarium est ut per res inferiores que extra cognoscit ad sui cognitionem reuocet. **¶** Ut ergo ad se possit ascendere scilicet trium graduum opus habet. quos dum scandere hoc est agnoscere incipit. incipit et agnoscere semetipsum. id enim summo per est ulli necessarium. **¶** Huius vero scale gradus adeo solidi sunt et robusti ut scandens titubare non possit aut cadere. **¶** Volens igitur homo ad seipsum introire primo consideret rerum creaturarum ordinem inter se. **¶** Secundo pariter hominem ad ceteras res penes convenientiam et differentiam eandem. **¶** Tercio per hanc operationem ascendat homo ad seipsum. et a seipso ad omnium conditorem deum. **¶** Tu igitur mi domine si cupis in his que dicturus sum proficere. hanc scalam diligenter aspicio. **¶** Dominicus. En pariter tibi cordis oculos. tu mihi hanc scalam ocuis expone. **¶** ¶ finit ylagogicum

Hic incipit scala nature per quam

homo scandit ad semetipsum

¶ Capitulum primum.

¶ Raymūdus. Disputatio igitur nostre hoc sit exordium. **¶** Enimvero quedam sunt que habent esse tantum. sunt que habent esse et vivere. sunt que habent esse. vivere. et sentire. sunt postremo que habent esse. vivere. sentire. et intelligere. **¶** Hec est scala nature que omnino in se ens manifeste complectitur. **¶** Dominicus. Uideo scalam istam. sed quorsum per eam me iubes ascendere. **¶** Raymūdus. Dicam tibi. sed expecta parumper donec hos scale gradus quaternos in suas partes breui sermone distinxero. **¶** Dominicus. En sisto pedem. tu vero progredere. **¶** Raymūdus. Earum rerum que habent esse tantum multiformis diuinitas est. **¶** Nam et si in hoc uno presentat quod habet esse recipiunt tantum hoc esse. ista quidem clarius. ista vero obscurius. **¶** Inter elementa enim aqua dignior est terra. et ignis super aquam et aerem multo preclarior. **¶** Iste gradus complectitur cuncta que generantur in visceribus terre. ut sunt mineralia et metalla omnia. argenti